

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria A

Warszawa, dnia 18 grudnia 2025 r.

Pozycja 123

WYROK

z dnia 16 lipca 2025 r.

Sygn. akt K 24/24

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Stanisław Piotrowicz – przewodniczący
Krystyna Pawłowicz
Bartłomiej Sochański
Bogdan Święczkowski
Jarosław Wyrembak – sprawozdawca,

protokolant: Agnieszka Krawczyk,

po rozpoznaniu, z udziałem wnioskodawcy, na rozprawie w dniu 10 lipca 2025 r., wniosku grupy posłów o zbadanie zgodności:

- 1) art. 7 ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu (Dz. U. z 2022 r. poz. 762) w zakresie, w jakim dotyczy wstępnego wniosku o pociągnięcie członka Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu, z art. 213 ust. 1 Konstytucji,
- 2) art. 8 ustawy o Trybunale Stanu w zakresie, w jakim dotyczy członka Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, z art. 213 ust. 1 Konstytucji,
- 3) art. 9d ust. 1 ustawy o Trybunale Stanu w zakresie, w jakim dotyczy obowiązku stawienia się członka Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji przed Komisją Odpowiedzialności Konstytucyjnej, z art. 213 ust. 1 Konstytucji,
- 4) art. 9g ust. 2 ustawy o Trybunale Stanu w zakresie, w jakim dotyczy uchwalenia przez Komisję Odpowiedzialności Konstytucyjnej sprawozdania w sprawie pociągnięcia członka Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu, z art. 213 ust. 1 Konstytucji,
- 5) art. 11 ust. 1 zdanie drugie ustawy o Trybunale Stanu w zakresie, w jakim dotyczy członka Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, z art. 213 ust. 1 Konstytucji,
- 6) art. 13 ust. 1a ustawy o Trybunale Stanu w zakresie, w jakim przewiduje podjęcie uchwały o pociągnięciu członka Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu przez Sejm większością mniejszą niż 3/5 ustawowej liczby posłów, z art. 213 ust. 1 oraz z art. 156 ust. 2 Konstytucji,
- 7) art. 127 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M. P. z 2022 r. poz. 990, ze

zm.) w zakresie, w jakim dotyczy rozpatrzenia wstępnego wniosku o pociągnięcie członka Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu przez Komisję Odpowiedzialności Konstytucyjnej, z art. 213 ust. 1 Konstytucji,

o r z e k a:

1. Art. 11 ust. 1 zdanie drugie ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu (Dz. U. z 2022 r. poz. 762, ze zm.) w zakresie, w jakim dotyczy członka Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, jest niezgodny z art. 213 ust. 1 i art. 198 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Art. 13 ust. 1a ustawy o Trybunale Stanu w zakresie, w jakim odsyła do art. 1 ust. 1 pkt 5 ustawy o Trybunale Stanu, jest niezgodny z art. 213 ust. 1 w związku z art. 156 ust. 2 Konstytucji.

Ponadto p o s t a n a w i a:

umorzyć postępowanie w pozostałym zakresie.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

I

1. Grupa posłów na Sejm X kadencji (dalej: wnioskodawca), wnioskiem z 3 czerwca 2024 r., uzupełnionym pismem z 18 czerwca 2025 r., zwróciła się do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności:

1) art. 7 ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu (Dz. U. z 2022 r. poz. 762; dalej: ustawa o Trybunale Stanu) w zakresie, w jakim dotyczy wstępnego wniosku o pociągnięcie członka Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (dalej: KRRiT) do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu, z art. 213 ust. 1 Konstytucji;

2) art. 8 ustawy o Trybunale Stanu w zakresie, w jakim dotyczy członka Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, z art. 213 ust. 1 Konstytucji;

3) art. 9d ust. 1 ustawy o Trybunale Stanu w zakresie, w jakim dotyczy obowiązku stawienia się członka KRRiT przed Komisją Odpowiedzialności Konstytucyjnej, z art. 213 ust. 1 Konstytucji;

4) art. 9g ust. 2 ustawy o Trybunale Stanu w zakresie, w jakim dotyczy uchwalenia przez Komisję Odpowiedzialności Konstytucyjnej sprawozdania w sprawie pociągnięcia członka KRRiT do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu, z art. 213 ust. 1 Konstytucji;

5) art. 11 ust. 1 zdanie drugie ustawy o Trybunale Stanu w zakresie, w jakim dotyczy członka KRRiT, z art. 213 ust. 1 Konstytucji;

6) art. 13 ust. 1 a ustawy o Trybunale Stanu w zakresie, w jakim przewiduje podjęcie uchwały o pociągnięciu członka KRRiT do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu przez Sejm większością mniejszą niż 3/5 ustawowej liczby posłów, z art. 213 ust. 1 oraz z art. 156 ust. 2 Konstytucji;

7) art. 127 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M. P. z 2022 r. poz. 990, ze zm.) w zakresie, w jakim dotyczy rozpatrzenia wstępnego wniosku o pociągnięcie członka KRRiT do odpowiedzialno-

ści przed Trybunałem Stanu przez Komisję Odpowiedzialności Konstytucyjnej, z art. 213 ust. 1 Konstytucji.

Wnioskodawca wskazał na pięć etapów postępowania dotyczącego odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu: zgłoszenie wniosku wstępnego, postępowanie przed Komisją Odpowiedzialności Konstytucyjnej Sejmu, postawienie w stan oskarżenia (pociągnięcie do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu), rozpoznanie sprawy przez Trybunał Stanu w pierwszej instancji oraz rozpoznanie sprawy przez Trybunał Stanu w drugiej instancji.

Wnioskodawca zakwestionował zgodność przyjętego przez ustawodawcę modelu prowadzenia postępowania w zakresie odpowiedzialności konstytucyjnej na etapie poprzedzającym wniesienie oskarżenia do Trybunału Stanu (tj. fazy drugiej i trzeciej wyróżnionych powyżej) z konstytucyjną zasadą niezależności KRRiT wyprowadzoną z art. 213 ust. 1 Konstytucji.

Wnioskodawca zwrócił uwagę, że Konstytucja nie formułuje wprost zasady niezależności KRRiT. Wykładnia systemowa rozdziału IX Konstytucji nie daje odpowiedzi na pytanie o niezależność ani nawet wyraźnych wskazówek w tym zakresie. Do bardziej jednoznacznych konkluzji prowadzi wykładnia funkcjonalna wzorca kontroli. Ujęcie podstawowego zadania KRRiT jako stania „na straży wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji” wyraźnie sugeruje bowiem, że organ ten powinien cieszyć się przymiotem niezależności, żeby mógł prawidłowo wykonywać swoje ustrojowe funkcje (zadania), czyli ochronę: 1) wolności słowa w obszarze radiofonii i telewizji; 2) prawa do informacji w obszarze radiofonii i telewizji oraz 3) interesu publicznego w radiofonii i telewizji.

Wnioskodawca wskazał, że w odniesieniu do członka KRRiT przepisy Konstytucji nie zawierają żadnych regulacji dotyczących podmiotów inicjujących postępowanie przed Trybunałem Stanu, ani nie precyzują, czy i jak mają wyglądać ewentualne fazy postępowania poprzedzające wniesienie (odpowiednika) aktu oskarżenia do Trybunału Stanu. Nie oznacza to jednak całkowitej swobody ustawodawcy zwykłego w tej materii, który jest zobligowany do przestrzegania zasad i aksjologii ustawy zasadniczej, w tym poszanowania niezależności organów, których piastuni mogą zostać pociągnięci do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu.

Zdaniem wnioskodawcy, niekonstytucyjność zaskarżonych regulacji przejawia się na trzech płaszczyznach i w tym ujęciu można mówić o trzech problemach konstytucyjnych.

Po pierwsze, problemem konstytucyjnym jest według wnioskodawcy sposób ukształtowania fazy przygotowawczej postępowania w zakresie pociągania członka KRRiT do odpowiedzialności konstytucyjnej polegający na powierzeniu w całości jej przeprowadzenia Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej. Wnioskodawca argumentował, że Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej jest organem Sejmu, całkowicie zależnym od tej izby, która m.in. dyskrejonalnie ustala jej skład osobowy. W sytuacji, gdy ustawodawca jednocześnie powierza Sejmowi kompetencję do podjęcia uchwały o postawieniu członka KRRiT przed Trybunałem Stanu, Sejm uzyskuje bardzo silne instrumentarium. Może być ono tym samym wykorzystane w celu oddziaływania i ingerowania w działalność KRRiT, co jest nie do pogodzenia z konstytucyjnym standardem niezależności, w tym politycznej, tego organu. Ten problem konstytucyjny został ujęty przez wnioskodawcę w postaci zarzutu niezgodności przepisów zaskarżonych zakresowo w pkt 1-4 i 7 *petitum* wniosku z art. 213 ust. 1 Konstytucji. Odnośnie do tych przepisów, wnioskodawca wskazał, że umożliwiają one jednemu organowi, tj. Sejmowi (a ściślej organom Sejmu: Marszałkowi Sejmu i Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej), ingerencję w działalność KRRiT pod zarzutem (lub pozorem) naruszenia Konstytucji lub ustawy. Tak ukształtowana procedura może być wykorzystana do wywierania wpływu na działalność KRRiT, a tym samym jest nie do pogodzenia z zasadą niezależności KRRiT. Wnioskodawca podkreślił, że większość sejmowa, której co do zasady emanacją jest zarówno marszałek izby, Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej, jak i Rada Ministrów,

reprezentuje tę samą opcję polityczną. Jeżeli zaś *ratio legis* odseparowania KRRiT od Rady Ministrów jest uniezależnienie tej pierwszej od realizacji bieżących celów aktualnej polityki państwa (definiowanych przez rząd), to konsekwentnie to odseparowanie musi rozciągać się na zaplecze polityczne rządu, czyli większość sejmową.

Drugi problem konstytucyjny podnoszony przez wnioskodawcę, ujęty w postaci zarzutu niezgodności art. 11 ust. 1 zdanie drugie ustawy o Trybunale Stanu w zakresie, jakim dotyczy członka KRRiT, z art. 213 ust. 1 Konstytucji, związany jest z konsekwencją podjęcia przez Sejm uchwały o pociągnięciu członka KRRiT do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu w postaci zawieszenia członka KRRiT w wykonywaniu czynności. Skutek ten występuje *ex lege* i jest niezależny od tego, jak poważne zarzuty stawiane są członkowi KRRiT. Nie ma też możliwości jakiegokolwiek kontroli tej decyzji. Wprawdzie podjęcie przez Sejm uchwały o pociągnięciu członka KRRiT do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu nie powoduje powstania wakatu, niemniej uniemożliwia danemu członkowi KRRiT wykonywanie jego funkcji. Wnioskodawca argumentował, że o ile zawieszenie w wykonywaniu czynności członka KRRiT nie jest równoznaczne z jego odwołaniem, to do pewnego stopnia wywołuje skutki zbieżne z odwołaniem. Tymczasem niezależność KRRiT jest ściśle powiązana z nieodwoływalnością jej członków. Nie ma przy tym możliwości zastąpienia członka KRRiT na czas jego zawieszenia w czynnościach, co może skutkować sparaliżowaniem prac konstytucyjnego organu państwa. Dlatego, zdaniem wnioskodawcy, choć norma zaskarżona w pkt 5 *petitum* wniosku nie powoduje odwołania *sensu stricto*, to pod wieloma względami wywołuje skutki zbliżone bądź tożsame do odwołania, a to z kolei powoduje naruszenie wywodzonej z art. 213 ust. 1 Konstytucji zasady niezależności KRRiT.

Wątpliwości wnioskodawcy wzbudził także zakres zastosowania normy zaskarżonej w pkt 2 *petitum* wniosku. Nie jest bowiem według wnioskodawcy jasne, czy zawieszenie w czynnościach członka KRRiT obejmuje także pełnienie funkcji Przewodniczącego albo zastępcy Przewodniczącego KRRiT. Zdaniem wnioskodawcy, dla bezpieczeństwa obrotu prawnego wskazane byłoby w takiej sytuacji, aby KRRiT wybrała nowego Przewodniczącego. Ten aspekt trudno pogodzić, według wnioskodawcy, z zasadą niezależności KRRiT, ponieważ niezależność KRRiT rozciąga się także na swobodę wyboru i odwołania Przewodniczącego KRRiT przez członków KRRiT.

Wreszcie trzecim problemem konstytucyjnym jest określenie większości, która jest wymagana do podjęcia decyzji o pociągnięciu członka KRRiT do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu. Biorąc pod uwagę fakt, że ustrojodawca przesądził w art. 156 ust. 2 Konstytucji, że pociągnięcie członka Rady Ministrów do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu wymaga większości aż 3/5 ustawowej liczby posłów (minimum 276 posłów, niezależnie od frekwencji na sali posiedzeń plenarnych), zdaniem wnioskodawcy należy przyjąć – zgodnie z założeniem racjonalnego ustrojodawcy – że wskazana większość kwalifikowana jest minimalna w przypadku pociągania do odpowiedzialności konstytucyjnej osób, które piastują funkcje w organach obdarzonych przez ustrojodawcę przymiotem niezależności. W świetle Konstytucji takimi osobami są Prezes Narodowego Banku Polskiego czy właśnie członkowie KRRiT. Ten problem konstytucyjny został ujęty w postaci zarzutu niezgodności art. 13 ust. 1 a ustawy o Trybunale Stanu w zakresie, w jakim przewiduje podjęcie uchwały o pociągnięciu członka KRRiT do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu przez Sejm większością mniejszą niż 3/5 ustawowej liczby posłów, z art. 213 ust. 1 Konstytucji. Wnioskodawca wskazał na podobieństwo statusu członka KRRiT oraz Prezesa NBP i potrzebę uwzględnienia dotychczasowego orzecznictwa Trybunału dotyczącego odpowiedzialności Prezesa NBP przed Trybunałem Stanu. W konsekwencji wnioskodawca wskazał, że większość kwalifikowana 3/5 ustawowej liczby posłów ustanowiona dla osób odpowiadających politycznie przed organem podejmującym uchwałę o pociągnięciu do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu stanowi pewien punkt odniesienia jako minimum wymogów, które

ustawodawca zwykły jest zobowiązany ustanowić, kształtując procedurę pociągania do odpowiedzialności konstytucyjnej osoby, która jest piastunem niezależnego organu państwa. Zdaniem wnioskodawcy należy to rozumowanie zastosować do procedury pociągania do odpowiedzialności członka KRRiT przed Trybunałem Stanu.

2. Zawiadomiony pismem z 2 lipca 2024 r. o możliwości zgłoszenia udziału i przedstawienia swojego stanowiska w sprawie, Rzecznik Praw Obywatelskich, w piśmie z 11 lipca 2024 r., poinformował, że nie zgłasza udziału w postępowaniu.

3. Zawiadomiony pismem z 2 lipca 2024 r. o obowiązku przedstawienia stanowiska w sprawie, Prokurator Generalny nie przedstawił stanowiska w sprawie.

4. Zawiadomiony pismem z 2 lipca 2024 r. o obowiązku przedstawienia stanowiska w sprawie, Sejm nie przedstawił stanowiska w sprawie.

II

Na rozprawie w dniu 10 lipca 2025 r. stawił się przedstawiciel wnioskodawcy i podtrzymał w pełnym zakresie treść złożonego wniosku.

III

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje.

1. Przedmiot kontroli.

Wnioskodawca zakwestionował zgodność z Konstytucją przyjętego przez ustawodawcę modelu prowadzenia postępowania w zakresie odpowiedzialności konstytucyjnej na etapie poprzedzającym wniesienie oskarżenia do Trybunału Stanu – tj. na etapie postępowania przed Komisją Odpowiedzialności Konstytucyjnej Sejmu oraz w momencie postawienia w stan oskarżenia (pociągnięcia do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu).

Zarzuty wnioskodawcy dotyczyły trzech kwestii:

- powierzenia w całości przeprowadzenia fazy przygotowawczej postępowania w zakresie pociągania członka Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (dalej: KRRiT) do odpowiedzialności konstytucyjnej Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej – czyli organowi Sejmu (władzy ustawodawczej),
- zawieszenia *ex lege* członka KRRiT w czynnościach na skutek podjęcia przez Sejm uchwały o pociągnięciu go do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu,
- określenia minimalnej większości sejmowej, która jest wymagana do podjęcia decyzji o pociągnięciu członka KRRiT do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu, jako większości mniejszej niż 3/5 ustawowej liczby posłów.

I tak, w odniesieniu do zarzutu pierwszego – zarzutu powierzenia w całości przeprowadzenia fazy przygotowawczej postępowania w zakresie pociągania członka KRRiT do odpowiedzialności konstytucyjnej Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej – wnioskodawca przedstawił łączną argumentację, którą odniósł do art. 7 ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu (Dz. U. z 2022 r. poz. 762, ze zm.; dalej: ustawa o Trybunale Stanu) w zakresie, w jakim dotyczy wstępnego wniosku o pociągnięcie członka KRRiT do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu, art. 8 ustawy o Trybunale Stanu w zakresie, w jakim dotyczy członka KRRiT, art. 9d ust. 1 ustawy o Trybunale Stanu w zakresie, w jakim dotyczy obowiązku stawienia się członka KRRiT przed Komisją Odpowiedzialności Konstytucyjnej, art. 9g ust. 2 ustawy o Trybunale Stanu w zakresie, w jakim dotyczy uchwalenia przez Komii-

sję Odpowiedzialności Konstytucyjnej sprawozdania w sprawie pociągnięcia członka KRRiT do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu, art. 127 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M. P. z 2022 r. poz. 990, ze zm.) w zakresie, w jakim dotyczy rozpatrzenia wstępnego wniosku o pociągnięcie członka KRRiT do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu przez Komisję Odpowiedzialności Konstytucyjnej.

Zakwestionowane przepisy mają następujące brzmienie:

„Art. 7. Marszałek Sejmu kieruje wniosek do Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej, która wszczyna postępowanie”;

„Art. 8. Przewodniczący Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej przesyła niezwłocznie osobie objętej wnioskiem odpis wstępnego wniosku, informując ją o prawie do złożenia pisemnych wyjaśnień w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania oraz o innych uprawnieniach przysługujących tej osobie w postępowaniu przed Komisją”;

„Art. 9d. 1. Osoba objęta wnioskiem ma obowiązek stawić się przed Komisją Odpowiedzialności Konstytucyjnej”;

„Art. 9g. 2. W stosunku do osób wymienionych w art. 1 ust. 1 pkt 2-7 i ust. 2 Komisja uchwała sprawozdanie o wystąpieniu do Sejmu z wnioskiem o pociągnięcie tych osób do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu albo o umorzenie postępowania w sprawie”;

„Art. 127. Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej rozpatruje wstępne wnioski o pociągnięcie do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu”.

W odniesieniu do drugiego zarzutu – zarzutu zawieszenia *ex lege* członka KRRiT w czynnościach na skutek podjęcia przez Sejm uchwały o pociągnięciu go do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu – wnioskodawca wskazał jako podstawę prawną takiej regulacji art. 11 ust. 1 zdanie drugie ustawy o Trybunale Stanu w zakresie, w jakim dotyczy członka KRRiT. Przepis ten brzmi następująco:

„Art. 11. 1. (...) Uchwała Sejmu o pociągnięciu do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu powoduje zawieszenie w czynnościach osoby, której dotyczy (...)”.

W odniesieniu do trzeciego zarzutu – zarzutu dotyczącego określenia minimalnej większości sejmowej, która jest wymagana do podjęcia decyzji o pociągnięciu członka KRRiT do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu – wnioskodawca wskazał jako przedmiot kontroli art. 13 ust. 1 a ustawy o Trybunale Stanu w zakresie, w jakim przewiduje podjęcie uchwały o pociągnięciu członka KRRiT do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu przez Sejm większością mniejszą niż 3/5 ustawowej liczby posłów. Do dnia 26 stycznia 2024 r. przepis ten stanowił, że:

„Art. 13. 1a. Uchwałę o pociągnięciu do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu osób, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 3-7 oraz ust. 2, Sejm podejmuje bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów”;

jednak wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 11 stycznia 2024 r. (Dz. U. poz. 95) przepis ten, w części, w jakiej odsyła do art. 1 ust. 1 pkt 3 ustawy o Trybunale Stanu został uznany za niezgodny z art. 227 ust. 1 w związku z art. 227 ust. 2 w związku z art. 227 ust. 3 Konstytucji, zaś utrata jego mocy obowiązującej, w tej części, nastąpiła 26 stycznia 2024 r.

2. Wzorce kontroli.

Wnioskodawca wniósł o skonfrontowanie wszystkich zakresowo zaskarżonych przepisów (norm) z art. 213 ust. 1 Konstytucji, który brzmi:

„Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji stoi na straży wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji”, a w szczególności z wyprowadzoną z tego przepisu zasadą niezależności KRRiT.

W punkcie 6 *petitum* wniosku, w związku z treścią pisma uzupełniającego z 18 czerwca 2025 r., jako wzorzec kontroli wskazany został także art. 156 ust. 2 Konstytucji, który stanowi, że:

„Uchwałę o pociągnięciu członka Rady Ministrów do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu Sejm podejmuje na wniosek Prezydenta Rzeczypospolitej lub co najmniej 115 posłów większością 3/5 ustawowej liczby posłów”.

Trybunał Konstytucyjny uwzględnił nadto, że z przebiegu rozprawy w dniu 10 lipca 2025 r. wynika, iż wnioskodawca zarzut wyrażony w punkcie 5 *petitum* wniosku wiąże z konstytucyjną zasadą odpowiedzialności za delikty konstytucyjne przed Trybunałem Stanu – a nie przed Sejmem – co implikowało konieczność włączenia do wzorców kontroli także art. 198 ust. 1 Konstytucji, który stanowi między innymi, że:

„Za naruszenie Konstytucji lub ustawy, w związku z zajmowanym stanowiskiem lub w zakresie swojego urzędowania, odpowiedzialność konstytucyjną przed Trybunałem Stanu ponoszą: (...) członkowie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (...)”.

3. Kontrola konstytucyjności.

3.1. Badając materię wskazaną w punktach 1, 2, 3, 4 i 7 *petitum* wniosku, Trybunał Konstytucyjny zważył przede wszystkim, że wnioskodawca nie kwestionuje – w perspektywie Konstytucji – legitymacji Sejmu do podejmowania czynności tam wymienionych, a jedynie rozkład kompetencji w tym zakresie wewnątrz samego Sejmu. Trybunał uznał, że wnioskodawca nie wykazał w wystarczającym stopniu, by tenże rozkład kompetencji wewnątrz struktury Sejmu stanowił problem konstytucyjny, w szczególności wobec brzmienia art. 213 ust. 1 Konstytucji, który został wskazany jako jedyny wzorzec kontroli w punkcie 1, 2, 3, 4 i 7 *petitum* wniosku. Trybunał Konstytucyjny uznał także, że wnioskodawca nie wykazał w wystarczający sposób, iż obowiązek stawienia się przed Komisją Odpowiedzialności Konstytucyjnej osoby objętej wnioskiem, wynikający z art. 9d ustawy o Trybunale Stanu, może stanowić problem konstytucyjny, zwłaszcza wobec treści dalszych przepisów art. 9d badanej ustawy, które stanowią między innymi, że osoba objęta wnioskiem ma prawo do składania wyjaśnień ustnie lub na piśmie i zgłaszania wniosków dowodowych, a nadto może bez podania powodów odmówić odpowiedzi na poszczególne pytania lub odmówić składania wyjaśnień.

Tym samym, konieczne było umorzenie postępowania w zakresie punktu 1, 2, 3, 4 i 7 *petitum* wniosku.

3.2. Drugi problem konstytucyjny podnoszony przez wnioskodawcę, ujęty w postaci zarzutu niezgodności art. 11 ust. 1 zdanie drugie ustawy o Trybunale Stanu w zakresie, w jakim dotyczy członka KRRiT, z art. 213 ust. 1 Konstytucji, związany jest z konsekwencją podjęcia przez Sejm uchwały o pociągnięciu członka KRRiT do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu w postaci zawieszenia członka KRRiT w wykonywaniu czynności. Jak wskazał wnioskodawca, skutek ten następuje *ex lege* i jest niezależny od tego, jakie zarzuty stawiane są członkowi KRRiT.

Trybunał Konstytucyjny uznał, że wnioskodawca bardzo zasadnie podniósł, iż:

„(...) niezależność nie oznacza braku odpowiedzialności (...), lecz jest ściśle powiązana z nieodwoływalnością. Przyznanie na poziomie konstytucyjnym przymiotu niezależności oznacza, że co do zasady tylko ustrojodawca – choćby *implicite* – może przewidywać przypadki czy sytuacje, gdy dopuszczalne jest odwołanie z pełnionej funkcji (...). Przykładem takiej regulacji niewątpliwie jest art. 198 ust. 1 Konstytucji RP, który statuuje odpowiedzialność konstytucyjną członka KRRiT i w rezultacie immanentnie zakłada możliwość utraty zajmowanego stanowiska – co materialnie jest równoznaczne z odwołaniem – w przypadku

stwierdzenia naruszenia przez niego Konstytucji lub ustawy. Oczywiście zawieszenie w wykonywaniu czynności nie jest równoznaczne z odwołaniem, lecz do pewnego stopnia wywołuje skutki zbieżne z odwołaniem. Zarówno w przypadku zawieszenia, jak i odwołania, członek KRRiT przestaje pełnić swoją funkcję (...) istnieje możliwość powrotu do „czynnego” zajmowania stanowiska, lecz jest ona odłożona w czasie i nawet w przypadku korzystnego dla członka KRRiT werdyktu Trybunału Stanu nie musi nastąpić (co będzie miało miejsce, gdy prawomocne rozstrzygnięcie zapadnie po zakończeniu kadencji KRRiT)”.

Badając materię wskazaną w punkcie 5 *petitum* wniosku, Trybunał Konstytucyjny zważył nadto, że zgodnie z art. 198 ust. 1 Konstytucji, członkowie KRRiT ponoszą odpowiedzialność konstytucyjną przed Trybunałem Stanu – a nie przed Sejmem. To rozstrzygnięcie ustrojodawcy implikuje konsekwencje na każdym etapie postępowania w przedmiocie odpowiedzialności konstytucyjnej. Wynika z niego w szczególności, że tylko rozstrzygnięcia podejmowane przez Trybunał Stanu mogą rodzić skutki prawne wobec osób, których dotyczy postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności konstytucyjnej – art. 198 ust. 1 Konstytucji wyklucza w szczególności możliwość zawieszenia w czynnościach osoby, której postępowanie dotyczy, na podstawie uchwały Sejmu o pociągnięciu do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu.

Trybunał Konstytucyjny podkreśla przy tym, że zgodnie z art. 173 Konstytucji, Trybunał Stanu jest władzą odrębną i niezależną od innych władz – w tym od Sejmu. Oznacza to, że postępowanie prowadzone przez Trybunał Stanu nie może być traktowane jako prosta kontynuacja postępowania w przedmiocie odpowiedzialności konstytucyjnej prowadzonego przez Sejm. Nadto, władza Trybunału Stanu do podejmowania rozstrzygnięć w przedmiocie odpowiedzialności konstytucyjnej obwarowana jest warunkami, których nie spełnia ani Sejm, ani żaden jego organ – nawet jeżeli nazywa się Komisją Odpowiedzialności Konstytucyjnej. Zgodnie z art. 199 Konstytucji, przewodniczącym Trybunału Stanu jest Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, a zastępcy przewodniczącego Trybunału oraz co najmniej połowa członków Trybunału Stanu muszą mieć kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska sędziego. Członkowie Trybunału Stanu w sprawowaniu funkcji sędziego Trybunału Stanu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji oraz ustawom. Nie sposób zatem przyjąć, że władza orzecznicza Trybunału Stanu może emanować na Sejm – że może stać się podstawą przypisywania Sejmowi legitymacji do podejmowania rozstrzygnięć kształtujących sytuację prawną osób, które Sejm obejmuje postępowaniem w przedmiocie odpowiedzialności konstytucyjnej.

Należy też zaznaczyć, że w treści art. 201 Konstytucji, odnoszącym się do postępowania w przedmiocie odpowiedzialności konstytucyjnej, ustrojodawca wyraźnie powierzył prawodawcy określenie w ustawie trybu tegoż postępowania przed Trybunałem Stanu – a nie przed Sejmem.

Wobec wyżej podniesionych racji, Trybunał Konstytucyjny orzekł w punkcie 1 wyroku, w związku z punktem 5 *petitum* wniosku, że art. 11 ust. 1 zdanie drugie ustawy o Trybunale Stanu w zakresie, w jakim dotyczy członka KRRiT, jest niezgodny z art. 213 ust. 1 i z art. 198 ust. 1 Konstytucji.

3.3. Odnosząc się do trzeciego problemu konstytucyjnego wskazanego przez wnioskodawcę w punkcie 6 *petitum* wniosku, to jest: do kwestii większości, która jest wymagana do podjęcia przez Sejm decyzji o pociągnięciu członka KRRiT do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu, Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje.

Trybunał uwzględnił przede wszystkim, że KRRiT jest, z jednej strony, organem konstytucyjnym, którego status i rola podlega konstytucyjnej ochronie, z drugiej zaś strony, sama jest gwarantem konstytucyjnych wolności oraz praw człowieka i obywatela. Zadania KRRiT są ściśle związane z realizacją tych praw i wolności, tj. wolności wyrażania poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji (art. 54 Konstytucji), a także z ogólną zasadą

wyrażoną w art. 14 Konstytucji, zapewniającą wolność środków społecznego przekazu. Istotne znaczenie mają przy tym inne jeszcze konstytucyjne zasady, takie jak: zasada równości (art. 32 Konstytucji), wolność twórczości artystycznej i badań naukowych (art. 73 Konstytucji), wolność sumienia i wyznania (art. 53 Konstytucji), zasada przyrodzonej godności człowieka (art. 30 Konstytucji), prawo do prywatności (art. 47 Konstytucji), prawa mniejszości narodowych (art. 27 zdanie drugie Konstytucji) i innych (zob. M. Haczkowska (red.), *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, LexisNexis 2014). KRRiT jest zatem konstytucyjnym organem państwa wyposażonym w szereg istotnych kompetencji, których realizacja stanowi element wykonywania przez państwo jego funkcji i „powinna być uznawana za szczególną gwarancję instytucjonalną realizacji konstytucyjnych praw i wolności człowieka i obywatela” (P. Tuleja (red.), *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, wydanie II, Warszawa 2023).

Zasadę niezależności KRRiT w systemie organów państwa sformułował Trybunał Konstytucyjny w uchwale o sygn. W 7/94 z 10 maja 1994 r.: „Przepisy konstytucyjne określają Krajową Radę Radiofonii i Telewizji jako organ powołany do stania na straży wolności słowa, realizacji prawa obywateli do informacji oraz interesu społecznego w radiofonii i telewizji. Zadania Rady wyznaczają jej miejsce w systemie organów państwowych w taki sposób, aby mogła ona zachować charakter organu niezależnego” (OTK w 1994 r., cz. I, poz. 23) i potwierdził w dalszym orzecznictwie: „Prawidłowa realizacja przez KRRiT jej konstytucyjnych funkcji w odniesieniu do tak istotnych wartości, jak wolność słowa, prawo do informacji i publiczny interes w radiofonii i telewizji, wymaga zapewnienia niezależności jej członków” (wyrok z 23 marca 2006 r., sygn. K 4/06, OTK ZU nr 3/A/2006 poz. 32), „[w]ykonywanie zadań określonych w art. 213 ust. 1 Konstytucji, w szczególności czuwanie nad realizacją tzw. misji publicznej, nie jest możliwe bez zapewnienia niezależności KRRiT” (wyrok z 13 grudnia 2016 r., sygn. K 13/16, OTK ZU nr A/2016 poz. 101).

Trybunał Konstytucyjny podzielił argumentację wnioskodawcy wiążącą kwestię większości potrzebnej do pociągnięcia do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu z zagadnieniem niezależności KRRiT i jej członków. Trybunał uznał, że – z powodów wskazanych przez wnioskodawcę – wprowadzenie w tym zakresie, ustawą o Trybunale Stanu, w odniesieniu do członków KRRiT, standardu niższego niż ten, który z mocy samej Konstytucji i ustawy o Trybunale Stanu dotyczy członków Rady Ministrów, narusza konstytucyjną zasadę niezależności KRRiT i jej członków. Ta bowiem okoliczność z jaką łatwością Sejm może podejmować rozstrzygnięcia w sprawie inicjowania postępowania przed Trybunałem Stanu może przekładać się na rzeczywisty poziom niezależności KRRiT i jej członków, w szczególności wobec istniejącego zawsze, przynajmniej potencjalnego, niebezpieczeństwa nadużywania przez Sejm i jego organy przyznanych ustawą uprawnień do podejmowania czynności w przedmiocie odpowiedzialności konstytucyjnej tych osób, których może ona dotyczyć – zwłaszcza: członków niezależnych konstytucyjnych organów państwa.

Trybunał uwzględnił argumentację wnioskodawcy, który wskazał, że ustrojodawca przesądził w art. 156 ust. 2 Konstytucji, iż pociągnięcie członka Rady Ministrów do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu wymaga większości 3/5 ustawowej liczby posłów, i że w związku z tym należy przyjąć – zgodnie z założeniem racjonalnego ustrojodawcy – że wskazana większość kwalifikowana jest minimalna w przypadku pociągania do odpowiedzialności konstytucyjnej osób, które piastują funkcje w organach obdarzonych przez ustrojodawcę przymiotem niezależności, w tym członków KRRiT. Tym samym, w punkcie drugim wyroku, Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 13 ust. 1a ustawy o Trybunale Stanu, w zakresie, w jakim odsyła do art. 1 ust. 1 pkt 5 ustawy o Trybunale Stanu, jest niezgodny z art. 213 ust. 1 w związku z art. 156 ust. 2 Konstytucji. Trybunał Konstytucyjny uznał jednocześnie, że rolą prawodawcy, a nie zadaniem Trybunału Konstytucyjnego, jest określenie większości sejmowej potrzebnej do pociągnięcia do odpowiedzialności konstytucyjnej człon-

ków KRRiT w związku z niniejszym wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego. Trybunał orzekł jedynie, że przepis przewidujący dotąd bezwzględną większość głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów jest niezgodny z zasadą niezależności KRRiT i jej członków wobec standardu konstytucyjnego wyprowadzanego na podstawie art. 156 ust. 2 Konstytucji, który został powołany w punkcie 2 wyroku jako związkowy wzorzec kontroli. Jednak zarówno przyszłe rozstrzygnięcie prawodawcy w tym zakresie, jak i wszelkie zabiegi interpretacyjne podejmowane po wydaniu przez Trybunał niniejszego wyroku, muszą uwzględniać standard konstytucyjny wynikający z art. 156 ust. 2 Konstytucji, który stanowi między innymi, że uchwałę o pociągnięciu członka Rady Ministrów do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu Sejm podejmuje większością 3/5 ustawowej liczby posłów.

Biorąc pod uwagę wszystkie wyżej przedstawione racje, Trybunał orzekł jak w sentencji.